

Till: Utbildningsdepartementet

Remissvar:

Belastningsregisterkontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83)

Regeringens dnr: U2021/04368

SFS har erbjudits att lämna sina synpunkter på remissen av *Belastningsregisterkontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83)*.

I den här remissen lämnar SFS synpunkter på de bedömningar och förslag som rör studenter inom högskolan. SFS lämnar inte synpunkter på de delar som gäller yrkeshögskolan.

11.2 Det finns skäl att införa belastningsregisterkontroll i samband med antagning till vissa högskoleutbildningar

SFS instämmer i utredningens bedömning om att det finns skäl att införa belastningsregisterkontroll i samband med antagning till vissa högskoleutbildningar.

11.4 En förutsättning för att bli antagen

SFS **tillstyrker** förslaget att en förutsättning för att bli antagen till vissa lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar ska vara att den sökande inte förekommer i belastningsregistret avseende vissa brott. SFS ställer sig däremot tveksamt till att förekomst i belastningsregistret bör utgöra ett absolut hinder för antagning, exempelvis i fall där en brottmålsdom ännu inte har vunnit laga kraft och därför kan komma att ändras i högre instans. SFS ställer sig även tveksam till att införa en strängare reglering än vad som gäller vid de senare belastningsregisterkontrollerna inför anställning inom skolan respektive inför meddelande av legitimation för vissa yrken, där förekomst i belastningsregistret inte utgör något absolut hinder.

SFS **tillstyrker** förslaget att en bestämmelse läggs till i högskolelagen om att en förutsättning för att bli antagen till vissa lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar är att den sökande inte förekommer i belastningsregistret avseende vissa brott.

SFS **tillstyrker** förslaget att lägga till upplysningsbestämmelser om rätten att meddela föreskrifter i högskolelagen.

11.5 Hur ska kontrollen göras och vilka ska kontrolleras?

SFS **tillstyrker** förslaget att en belastningsregisterkontroll endast ska få göras avseende sökande som ska erbjudas plats på en utbildning där avsaknad av förekomst i registret är en förutsättning för antagning. Det är rimligt att en sådan kontroll görs restriktivt och enbart i nödvändiga fall.

SFS **tillstyrker** förslaget att UHR samt universitet och högskolor ska få tillgång till uppgifter ur belastningsregistret om ifall en enskild förekommer eller inte förekommer för relevant brottslighet, för att de ska kunna göra en sådan kontroll som avses. SFS ser positivt på att UHR ska kunna genomföra kontrollerna elektroniskt genom frågefiler.

11.6.1 Det bör införas en ny förordning om kontroll i belastningsregistret inför antagning till vissa högskoleutbildningar

SFS **tillstyrker** förslaget gällande införandet av en kompletterande förordning. Det är lämpligt att skapa en ny kompletterande förordning och SFS har inga invändningar mot förordningens innehåll.

11.6.2 Vilka lärarutbildningar ska omfattas av kravet på belastningsregisterkontroll?

SFS **tillstyrker** förslaget om vilka lärarutbildningar som ska omfattas och anges i förordningen.

11.6.3 Vilka hälso- och sjukvårdsutbildningar ska omfattas av kravet på belastningsregisterkontroll

SFS **tillstyrker** förslaget om vilka hälso- och sjukvårdsutbildningar som ska omfattas och anges i förordningen.

11.6.4 Vilka uppgifter ska belastningsregisterkontrollen omfatta?

SFS **tillstyrker** förslaget om vilka brott som ska omfattas och anges i förordningen.

11.6.5 En bestämmelse om hur kontrollen ska gå till

SFS **tillstyrker** förslaget om att det i den nya förordningen bör upplysas om att föreskrifter om UHR:s samt universitets och högskolors rätt att få ut vissa uppgifter ur belastningsregistret finns i 16 g § förordningen om belastningsregister, samt att en sådan kontroll av belastningsregistret ska genomföras inför att en sökande antas till vissa lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar.

SFS har inga invändningar mot bedömningen att det inte finns skäl att i förordningen bemyndiga någon myndighet att meddela föreskrifter om hur registerkontrollen ska gå till.

11.7 Upplysningsbestämmelse i högskoleförordningen

SFS **tillstyrker** förslaget att det ska införas en ny bestämmelse i högskoleförordningen som upplyser om att det finns bestämmelser i högskolelagen om att en förutsättning för att bli antagen till vissa lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar är att den sökande inte förekommer i belastningsregistret avseende vissa brott. SFS anser att det är rimligt att högskoleförordningen ändras för att upplysa om en förändring i högskolelagen, om en sådan görs.

11.8–11.9 Omprövning och överklagande

SFS **varken tillstyrker eller avstyrker** förslagen om att det inte bör gå att ompröva eller överklaga beslut om att inte anta en sökande till vissa lärarutbildningar och vård- och omsorgsutbildningar eftersom att denne förekommer i belastningsregistret avseende vissa brott. SFS ställer sig tveksam till att det inte ska gå att begära omprövning eller överklaga i de fall där exempelvis en brottmålsdom ännu inte har vunnit laga kraft och därför kan komma att ändras i högre instans.

11.11 Sekretess

SFS har inga synpunkter på bedömningen att inte införa några bestämmelser om sekretess för uppgifter om att en sökande förekommer i belastningsregistret avseende vissa brott.

11.12 Dataskydd

SFS har inga synpunkter på bedömningen att inte införa några ändringar i dataskyddslagstiftningen.

12 Belastningsregisterkontroll inför verksamhetsförlagd utbildning

SFS har inga invändningar mot utredningens bedömning att det inte finns tillräckliga skäl för att införa belastningsregisterkontroll inför verksamhetsförlagd utbildning inom fler högskoleutbildningar än i dag.

13.3.1 Det ska införas en ny avskiljandegrund som tar sikte på vissa studenter som förekommer i belastningsregistret

SFS **tillstyrker** förslaget om att införa en ny avskiljandegrund som motsvarar förslaget om nekad antagning på grund av förekomst i belastningsregistret. SFS vill dock betona att avskiljande av studenter från utbildning bör tillämpas restriktivt, eftersom vi ser utbildning som en mänsklig rättighet vilken bara i undantagsfall kan fråntas en person.

13.3.2 Konsekvensen av ett beslut om avskiljande på den föreslagna grunden

SFS **tillstyrker** förslaget om att ett beslut om avskiljande på den föreslagna grunden alltid ska innebära att studenten tills vidare inte får antas till eller fortsätta någon sådan lärarutbildning eller hälso- och sjukvårdsutbildning som omfattas av avskiljandegrunden.

13.3.3 Regleringens utformning

SFS **tillstyrker** förslaget om regleringens utformning, samt har inga invändningar mot de föreslagna ändringarna i högskolelagen och förordningen om avskiljande av studenter från högskoleutbildning.

13.3.4 Omprövning

SFS **tillstyrker** förslaget om att ett beslut om avskiljande enligt den föreslagna avskiljandegrunden ska omprövas utan krav på ett visst tidsintervall om den som beslutet avser begär det skriftligen. SFS har inga invändningar mot de föreslagna ändringarna i högskolelagen och förordningen om avskiljande av studenter från högskoleutbildning.

13.3.5 Överklagande

SFS **tillstyrker** förslaget om att ett beslut om avskiljande enligt den föreslagna avskiljandegrunden ska kunna överklagas enligt bestämmelserna om överklagande av beslut om avskiljande i högskolelagen och förordningen om avskiljande av studenter från högskoleutbildning.

13.3.6 Lärosätena ska underrättas om domar som kan leda till avskiljande enligt den nya avskiljandegrunden

SFS **tillstyrker** förslaget om att den dömande domstolen ska underrätta det aktuella lärosätet om en student på en utbildning som omfattas av den nya avskiljandegrunden döms för vissa brott som utgör grund för avskiljande.

13.3.7 Avskiljande av studenter som nekas verksamhetsförlagd utbildning eller som kommer att nekas legitimation

SFS instämmer i utredningens bedömning om att det inte finns tillräckliga skäl att införa ytterligare en avskiljandegrund för studenter som nekas verksamhetsförlagd utbildning på grund av tidigare brottslighet eller som sannolikt kommer att nekas yrkeslegitimation av Socialstyrelsen.

13.4.1 Det ska införas en ytterligare avskiljandegrund som avser en students klandervärda uppträdande

SFS **tillstyrker** förslaget om att införa en ny avskiljandegrund som avser en students klandervärda uppträdande, och att det ska gälla studenter på alla högskoleutbildningar. SFS vill dock återigen betona att avskiljande av studenter från utbildning endast bör ske restriktivt.

13.4.2 Regleringens utformning

SFS har inga invändningar mot utredningens förslag om hur regleringen bör utformas i högskolelagen och förordningen om avskiljande av studenter från högskoleutbildning.

13.5 De föreslagna avskiljandegrunderna innebär ingen otillåten dubbelbestraffning

SFS har inga invändningar mot utredningens bedömning om att ett beslut om avskiljande på någon av de föreslagna avskiljandegrunderna inte innebär otillåten dubbelbestraffning.

13.6 Förhållandet mellan föreslagna och befintliga avskiljandegrunder

SFS har inga invändningar mot förslaget om att en student endast ska få avskiljas enligt de villkor som anges i 4 kap. 6 b § högskolelagen om förutsättningarna för avskiljande enligt 4 kap. 6 § eller 6 a § högskolelagen inte föreligger.

13.8 Disciplinära åtgärder

SFS **tillstyrker** förslaget om att disciplinära åtgärder ska få vidtas mot studenter som utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för trakasserier, oavsett om dessa har samband med någon diskrimineringsgrund eller inte. SFS är dock tveksam till att helt ta bort hänvisningen till diskrimineringslagen i högskoleförordningen. Ett förslag är att ha kvar det nuvarande fjärde stycket och lägga till ett femte stycke enligt följande: "5. utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för annan allvarigare form av trakasserier eller sexuella trakasserier, utöver det som följer av fjärde stycket".

SFS har inga invändningar mot bedömningen att det inte finns skäl att skärpa de disciplinära åtgärderna eller att införa tidsbegränsat avskiljande utöver den föreslagna skärpningen.

SFS vill betona att det är viktigt att disciplinärenden hanteras och bedöms på ett likvärdigt och rättssäkert sätt, och att bedömningen och påföljden i så stor utsträckning som möjligt bör vara likvärdig oavsett vid vilket lärosäte studenten verkar.

13.9 Sekretess

SFS har inga synpunkter på bedömningen att det inte finns något behov av ytterligare sekretess vid Högskolans avskiljandenämnd eller sekretess vid universitet och högskolor med anledning av utredningens förslag.

13.10 Dataskydd

SFS har inga synpunkter på bedömningen att förslagen inte kräver några ändringar i dataskyddslagstiftningen.

Oskar Mattsson Wiik
Vice ordförande
oskar.m.wiik@sfs.se
070-545 75 57

Mathilda Fredriksson
Politisk sekreterare
mathilda.fredriksson@sfs.se
076-544 01 02